

Förordning om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar och bilresor;

utfärdad den 8 januari 2009.

Regeringen föreskriver följande.

Inledning

1 § I denna förordning finns bestämmelser om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters inköp, leasing och användning av bilar samt för vissa upphandlade vägtransporter. Förordningens syfte är att öka andelen miljöanpassade och trafiksäkra bilar.

Förordningen gäller för myndigheter under regeringen.

Förordningen gäller inte bilar som tillhör staten och som är tillverkade för särskilda militära ändamål.

Definitioner

2 § I denna förordning avses med

alkolås: en sådan anordning i ett fordon som hindrar att fordonet startas och körs av förare som har alkohol i utandningsluften,

antisladdsystem: ett tekniskt stödsystem som minskar risken för sladd,

bensin: sådan motorbensin som avses i lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen,

bilhyra: hyra av en bil utan förare för kortare tid än ett år,

diesel: sådant dieselbränsle som avses i lagen om motorfordons avgasrening och motorbränslen,

förnybara bränslen: sådana förnybara bränslen som framställs ur förnybara energikällor enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/77/EG av den 27 september 2001 om främjande av el producerad från förnybara energikällor på den inre marknaden för el¹, senast ändrat genom rådets direktiv 2006/108/EG²,

leasing: hyra av en bil med en bestämd hyrestid på minst ett år.

3 § Med *miljöbil* avses i denna förordning en personbil som tillhör miljöklass 2005, miljöklass El eller miljöklass Hybrid enligt bilaga 1 till lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen, och som

¹ EGT L 283, 27.10.2001, s. 33 (Celex 32001L0077).

² EUT L 363, 20.12.2006, s. 414 (Celex 32006L0108).

1. enligt uppgift i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register släpper ut högst 120 gram koldioxid per kilometer vid blandad körning, om bilen är utrustad med teknik för drift endast med bensin,

2. enligt uppgift i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register släpper ut högst 120 gram koldioxid och 5 milligram partiklar per kilometer vid blandad körning, om bilen är utrustad med teknik för drift endast med diesel,

3. enligt uppgift i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register har en bränsleförbrukning som inte överstiger 9,2 liter bensin per 100 kilometer blandad körning, om bilen är utrustad med en motor med styrd tändning och med teknik för drift helt eller delvis med annat bränsle än bensin eller gasol,

4. enligt uppgift i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register har en bränsleförbrukning som inte överstiger 9,7 kubikmeter gas per 100 kilometer blandad körning, om bilen är utrustad med en motor med styrd tändning och med teknik för drift helt eller delvis med annat bränsle än bensin eller gasol, eller

5. enligt uppgift från bilens tillverkare eller generalagent inte förbrukar mer elenergi än 37 kilowattimmar per 100 kilometer körning, om bilen är indelad i miljöklass El.

En automatväxlad bil ska anses vara miljöbil enligt första stycket 3 eller 4, om den förutom transmissionen och de komponenter som hör till transmissionen är likvärdig med en manuellt växlad bil som är miljöbil enligt någon av dessa punkter.

En bil ska anses vara miljöbil enligt första stycket 3 eller 4 även om den inte är typgodkänd för sådan drift som anges där, om bilens tillverkare eller generalagent kan visa att bilen uppfyller de krav som gäller för indelning i miljöklass 2005 för det aktuella bränslet.

4 § Andra beteckningar som används i denna förordning har samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och i förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner.

Miljökrav vid myndigheters inköp, leasing och användning av bilar

Personbilar

5 § De personbilar som en myndighet köper in eller ingår leasingavtal om ska vara miljöbilar.

Det kravet gäller inte

1. personbilar med fler än fyra sittplatser utöver förarplatsen,
2. utryckningsfordon,
3. fordon som används i spaningsverksamhet inom Polisen, Tullverket eller Kustbevakningen, eller
4. personbilar som är särskilt anpassade för personskydd.

Om det finns särskilda skäl får en myndighet även i andra fall köpa in eller ingå leasingavtal om en personbil som inte är en miljöbil.

6 § Minst 50 procent av det totala antalet personbilar som är utryckningsfordon som en myndighet köper in eller ingår leasingavtal om under ett kalenderår ska vara miljöbilar.

Det kravet gäller inte personbilar med fler än fyra sittplatser utöver förarplatsen.

7 § De personbilar som en myndighet köper in eller ingår leasingavtal om och som inte är miljöbilar får släppa ut högst 225 gram koldioxid per kilometer vid blandad körning enligt uppgift i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register.

Det kravet gäller inte

1. utryckningsfordon,
2. fordon som används i spaningsverksamhet inom Polisen, Tullverket eller Kustbevakningen, eller
3. fordon som är särskilt anpassade för personskydd.

8 § Personbilar som är utrustade med teknik för drift endast med diesel får släppa ut högst 5 milligram partiklar per kilometer vid blandad körning enligt uppgift i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register.

Det kravet gäller inte fordon som används i spaningsverksamhet inom Polisen, Tullverket eller Kustbevakningen.

9 § Om det finns särskilda skäl får en myndighet även i andra fall köpa in eller ingå leasingavtal om en personbil som inte uppfyller kraven i 7 eller 8 §.

Lätta lastbilar

10 § De lätta lastbilar som en myndighet köper in eller ingår leasingavtal om får släppa ut högst 230 gram koldioxid per kilometer vid blandad körning enligt uppgift i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register.

Det kravet gäller inte

1. utryckningsfordon,
2. fordon som används i spaningsverksamhet inom Polisen, Tullverket eller Kustbevakningen, eller
3. fordon som är särskilt anpassade för personskydd.

11 § Lätta lastbilar som är utrustade med teknik för drift endast med diesel får släppa ut högst 5 milligram partiklar per kilometer vid blandad körning enligt uppgift i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register.

Det kravet gäller inte fordon som används i spaningsverksamhet inom Polisen, Tullverket eller Kustbevakningen.

12 § Om det finns särskilda skäl får en myndighet även i andra fall köpa in eller ingå leasingavtal om en lätt lastbil som inte uppfyller kraven i 10 eller 11 §.

13 § Om det för en lätt lastbil saknas uppgift om koldioxidutsläpp i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register, ska utsläppen enligt 10 och 11 §§ beräknas utifrån uppgifter i vägtrafikregistret eller motsvarande ut-

ländska register om motorns effekt, bilens tjänstevikt, angivet bränsle och växellåda.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om hur beräkningen ska ske.

Användning av bilar

14 § En myndighet ska se till att de bilar som myndigheten använder och som är utrustade med teknik för drift helt eller delvis med förnybara bränslen, i största möjliga utsträckning drivs med sådana bränslen.

Trafiksäkerhetskrav vid myndigheters inköp och leasing av bilar

Alkolås

15 § De bilar som en myndighet köper in eller ingår leasingavtal om ska i största möjliga utsträckning vara utrustade med alkolås.

16 § Myndigheterna ska sträva efter att minst 75 procent av de bilar som en myndighet äger eller leasar ska vara utrustade med alkolås från och med den 1 januari 2012.

17 § Kraven enligt 15 och 16 §§ gäller inte

1. utryckningsfordon,
2. fordon som används i spaningsverksamhet inom Polisen, Tullverket eller Kustbevakningen, eller
3. bilar som är särskilt anpassade för personskydd.

Krockskydd

18 § De personbilar som en myndighet köper in eller ingår leasingavtal om ska

1. vara av typ som har fått minst 32,5 poäng vid provning enligt European New Car Assessment Programme
 - Frontal impact testing protocol version 4.1,
 - Side impact testing protocol version 4.1,
 - Pole Side impact testing protocol version 4.1,
 - Assessment protocol version 4.1,
 - Seat belt reminder assessment protocol version 2.1, eller
2. enligt intyg från tillverkaren ha motsvarande krockskyddsegenskaper som en sådan typ som har fått minst 32,5 poäng vid provning enligt 1.

19 § De personbilar som en myndighet köper in eller ingår leasingavtal om ska

1. vara av typ som har fått minst 9,5 poäng vid provning enligt European New Car Assessment Programme Pedestrian Protocol version 4.1, eller
2. enligt intyg från tillverkaren ha motsvarande krockskyddsegenskaper som en sådan typ som har fått minst 9,5 poäng vid provning enligt 1.

20 § Kraven enligt 18 och 19 §§ gäller inte

1. personbilar med fler än fyra sittplatser utöver förarplatsen, eller

2. fordon som används i spaningsverksamhet inom Polisen, Tullverket eller Kustbevakningen.

Om det finns särskilda skäl får en myndighet även i andra fall köpa in eller ingå leasingavtal om en personbil som inte uppfyller kraven i 18 och 19 §§.

21 § För personbilar där provning inte utförts eller intyg inte utfärdats enligt 18 och 19 §§, får Transportstyrelsen meddela föreskrifter om

1. att tidigare versioner av de protokoll som anges i 18 och 19 §§ kan godtas, och
2. godtagbara kravnivåer även för andra system för testning av krockskydd.

Antisladdsystem

22 § De personbilar och lätta lastbilar som en myndighet köper in eller ingår leasingavtal om ska vara utrustade med antisladdsystem.

Om det finns särskilda skäl får en myndighet köpa in eller ingå leasingavtal om ett fordon som inte uppfyller kravet i första stycket.

Miljö- och trafiksäkerhetskrav vid myndigheters upphandling av vissa vägtransporter

Bilhyra

23 § Vid upphandling av hyra av personbilar med fyra sittplatser eller färre utöver förarplatsen ska myndigheten välja miljöbilar som uppfyller kraven i 18, 19 och 22 §§.

24 § Vid upphandling av hyra av personbilar med fler än fyra sittplatser utöver förarplatsen och lätta lastbilar ska myndigheten välja fordon som uppfyller kraven i 7–13 §§.

25 § Om det finns särskilda skäl får en myndighet vid upphandling av bilhyra välja fordon som inte uppfyller de krav som avses i 23 och 24 §§.

Taxiresor

26 § Vid upphandling av taxiresor som ska utföras med personbilar med fyra sittplatser eller färre utöver förarplatsen ska myndigheten välja miljöbilar som uppfyller kraven i 18, 19 och 22 §§.

27 § Vid upphandling av taxiresor som ska utföras med personbilar med fler än fyra sittplatser utöver förarplatsen och lätta lastbilar ska myndigheten välja fordon som uppfyller kraven i 7–13 §§.

28 § Om det finns särskilda skäl får en myndighet vid upphandling av taxiresor välja fordon som inte uppfyller de krav som avses i 26 och 27 §§.

29 § Vid upphandling av taxiresor ska en myndighet se till att bilar som är utrustade med teknik för drift helt eller delvis med förnybara bränslen, i största möjliga utsträckning drivs med sådana bränslen.

Redovisningskrav

30 § Samtliga myndigheter ska senast den 1 mars varje år lämna en redogörelse till Transportstyrelsen för sina inköp, sin leasing och sina upphandlingar under det föregående kalenderåret. Av redogörelsen ska följande uppgifter framgå:

1. hur många bilar som köpts in och leasats under året, fördelat på fordonsslag,
2. hur många upphandlingar av bilhyra och taxiresor som har gjorts under året,
3. med vilken teknik för drift som inköpta och leasade bilar är utrustade,
4. hur stor andel av de inköpta och leasade personbilarna och lätta lastbilarna som är utryckningsfordon eller som är särskilt anpassade för personskydd,
5. hur stor den sammanlagda volymen av förbrukat bränsle är, fördelat på slag av bränslen och fordonsslag,
6. hur stor andel av de inköpta och leasade bilarna och av de bilar som myndigheten äger eller leasar som är utrustade med alkoholås, och
7. vilka avsteg som myndigheten har gjort från bestämmelserna i denna förordning med stöd av 5 § tredje stycket, 9 §, 12 §, 20 § andra stycket, 22 § andra stycket, 25 eller 28 §, samt vilka särskilda skäl som har motiverat dessa avsteg.

31 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om hur en myndighets rapportering enligt 30 § ska ske.

32 § Transportstyrelsen ska göra en sammanställning av myndigheternas redogörelser enligt 30 § och i den inkludera en sådan redogörelse som avses där för den egna verksamheten. Sammanställningen ska lämnas till regeringen senast den 1 april varje år.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2010 såvitt avser 19 § och i övrigt den 1 februari 2009.

2. Bestämmelserna i 23–29 §§ tillämpas inte i fråga om upphandlingar som en myndighet har påbörjat före ikraftträdandet.

3. Förordningen (2004:1364) om myndigheters inköp och leasing av miljöbilar ska upphöra att gälla vid utgången av januari 2009. För tiden till och med den 31 december 2008 ska dock en redogörelse lämnas enligt 10 och 11 §§ i den upphävda förordningen.

På regeringens vägnar

SVEN OTTO LITTORIN

Lennart Renbjer
(Näringsdepartementet)